

Dalibor Štys je odborný mluvčí Svobodných pro školství. Bývalý ministr vyzývá k reformě po vzoru Rakouska

18.3.2025 - | Svobodní

Dalibor Štys se narodil 1. 9. 1962 v Praze. Po absolvování chemické průmyslovky v Křemencově ulici vystudoval fyzikální chemii na Univerzitě Karlově, titul kandidáta věd v biochemii získal na ÚOCHB ČSAV a profesorem aplikované fyziky se stal na návrh ČVUT. Účastnil se mistrovství Evropy v olympijské lodní třídě Létaující Holanďan a mistrovství světa v lodní třídě Tempest. Byl ředitelem odboru výzkumu a vývoje MŠMT a ministrem školství v Rusnokově vládě. V současné době pracuje jako vedoucí laboratoře experimentálních komplexních systémů FROV JU, zabývá se analýzou obrazu z pohledu věcného a technického obsahu experimentu, experimenty a modely samoorganizujících systémů a vyvracením obecně přijímaných technických, chemických a výpočetních omylů. Má osmiletého syna, který chodil to školky a teď navštěvuje základní školu v rakouském Harbachu. Tím se vyhnul prokletí ministrů školství, kteří mají zodpovědnost především za veřejné školy, ale posílají své děti do placených soukromých.

Dalibor Štys ve svém textu České školství z 8. března 2025 navrhuje zásadní reformu inspirovanou rakouským systémem. „V Rakousku jsou vzdělávací cíle jasně stanoveny na každé pololetí, žáci jsou známkováni od první třídy a inkluze funguje tak, že děti se speciálními potřebami dostávají individuální podporu bez narušení výuky ostatních. Tento model bychom měli převzít – je funkční, spravedlivý a efektivní,“ píše Štys. Kritizuje současnou podobu inkluze, rámcové vzdělávací plány či nejasné postavení druhého stupně základních škol a osmiletých gymnázií. Navrhuje také zavedení duálního vzdělávání, posílení role sportu ve vzdělávání a společenské kohezi a přizpůsobení školství průmyslové a bezpečnostní strategii Česka, zejména v oblasti energetiky a obrany.

„Raduji se, že Dalibor Štys přinesl do veřejného prostoru jasnou vizi, jak státní školství zbavit zbytečné ideologie a naplnit ho skutečným smysluplným obsahem. Jeho návrh transformace školství po vzoru Rakouska je přesně tím, co potřebujeme – praktický systém, který je efektivní a zaměřený na reálné potřeby žáků, učitelů i společnosti,“ uvedl Libor Vondráček. „Dlouho jsme svědky toho, jak vzdělávání znásilňované politickými agendami opouští zdravý rozum. My, Svobodní, chceme tento trend zlomit a vrátit školám jejich původní poslání – učit a vzdělávat, ne indoktrinovat. Tento základní princip pan profesor rozvíjí konkrétně.“

Inspiraci pro svou vizi našel Dalibor Štys také v pragmatickému přístupu Lee Kuan Yewa, zakladatele moderního Singapuru, kterého považuje za svůj vzor. „Za ta léta, kdy jsem se zabýval vzděláváním, jsem nikdy nenašel státníka moudřejšího než Lee Kuan Yewa,“ píše Štys a cituje jeho slova: „Demokracie je nepořádná, její veřejné činnosti a přesvědčení potřebují pečlivou kultivaci. Zeptejte se lidí, co chtějí – právo psát editoria, jak se jim líbí? Ne, chtějí domy, léky, práci a školy.“ Štys obdivuje Leeovu schopnost řídit stát a vzdělávání s důrazem na praktické výsledky a efektivitu, nikoli na politickou korektnost, což dokládá dalším citátem: „Vždy jsem se snažil být správný, ne politicky korektní.“ Tento přístup ho motivuje k tomu, aby české školství zaměřil na reálné potřeby společnosti, nikoli na ideologické experimenty.

„České školství musí odpovídat realitě – potřebujeme vzdělané lidi pro jadernou energetiku, výroby s vysokou přidanou hodnotou, skutečně poučenou péči o krajinu skloubenou se zemědělstvím a

lesnictvím a zajisté, i pro moderní obranné technologie. Rakouský systém ukazuje, jak lze skloubit flexibilitu s přísností a jak dát každému žákovi šanci uspět podle jeho schopností," dodává Štys. Změna českého školství podle něj může jít ruku v ruce se zvýšenou důležitostí nové bezpečnostní koncepce, která by měla být propojena s reformou přístupu školství k dětem a dorostu. „Školství bude vždycky kompromis mezi tím, co je potřeba, a tím, co je v daném čase a s danými lidmi možné. Je třeba, aby žáci, studenti a učitelé neztráceli čas v ideologických představách, ale soustředili se na objektivně pozorovatelnou realitu. V době, kdy počítače umožňují každému ověřit si skutečné důsledky třeba i svých sociologických nebo epidemiologických názorů, je ideologizace vzdělávání trestuhodný nesmysl," vysvětluje Štys.

Libor Vondráček jeho návrhy plně podporuje: „Důraz Dalibora Štyse na praktické vzdělávání a odstranění ideologického balastu je v souladu s naším cílem vrátit školství zpět k jeho podstatě. Oceňuji jeho odvahu jít proti proudu a nabídnout řešení, jež sice nejsou politicky korektní, ale zato jsou správná. Transformace s využitím rakouského vzoru je cesta, jak zajistit, aby naše děti dostaly vzdělání, které je připraví na reálný svět, ne na svět ideologických fantazií.“

Svobodní plánují v nejbližší době představit podrobný program pro školství zahrnující Štysovy návrhy a další reformní kroky. Strana věří, že tato iniciativa přiláká širokou podporu mezi pedagogy, rodiči i odbornou veřejností.

Dalibor Štys se narodil 1. 9. 1962 v Praze.

Po absolvování chemické průmyslovky v Křemencově ulici vystudoval fyzikální chemii na Univerzitě Karlově, titul kandidáta věd v biochemii získal na ÚOCHB ČSAV a profesorem aplikované fyziky se stal na návrh ČVUT. Účastnil se mistrovství Evropy v olympijské lodní třídě Létaující Holanďan a mistrovství světa v lodní třídě Tempest.

Po návratu z tříletého pobytu na Univerzitě v Lundu získal s Dr. Šetlíkem grant Posílení výzkumu na VŠ, který dále pokračoval jako výzkumné centrum fotosyntézy a dal základ výzkumným infrastrukturám Algatech, CzechGlobe a Cenakva. Řídil budování první výzkumné infrastruktury z peněz EU (PHARE), Centra biologických technologií v Nových Hradech. Byl ředitelem odboru výzkumu a vývoje MŠMT a ministrem školství v Rusnokově vládě, byl iniciátorem výzvy z programů OP VaVpI zaměřené na přivedení špičkových group leaderů na česká pracoviště.

V současné době pracuje jako vedoucí laboratoře experimentálních komplexních systémů FROV JU, zabývá se analýzou obrazu z pohledu věcného a technického obsahu experimentu, experimenty a modely samoorganizujících systémů a vyvracením obecně přijímaných technických, chemických a výpočetních omylů. Do 28. 1. 2025 vyučoval v kursech Chemie II, Modelování přírodních systémů a Základy plavby. Byl ale ze všech aktivit fakulty vyloučen poté, co na univerzitu přivedl investory, kteří chtějí vyrábět mikroskopy vyvinuté v jeho laboratoři.

Má osmiletého syna, který chodil to školky a teď navštěvuje základní školu v rakouském Harbachu. Tím se vyhnul prokletí ministrů školství, kteří mají zodpovědnost především za veřejné školy, ale posílají své děti do placených soukromých.

<https://svobodni.cz/nezarazene/dalibor-stys-je-odborny-mluvcivsvobodnych-pro-skolstvi-byvalyministr-vyzyva-k-reforme-po-vzoru-rakouska>